

POSTANOWIENIE

Dnia 20 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa Syndyka masy upadłości "E. [...]" sp. z o.o. w upadłości
likwidacyjnej w W.

przeciwko J. B.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 listopada 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 12 grudnia 2019 r., sygn. akt VII AGa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanej kwotę
5400 (pięć tysięcy czterysta) zł, tytułem kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powoda Syndyka masy upadłości „E. [...]” sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej w W. od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 12 grudnia 2019 r., sygn. akt VII AGa [...] Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, Nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Z wiążących w postępowaniu kasacyjnym ustaleń faktycznych (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) wynika, że w dniu 30 kwietnia 2014 r. pozwana J. B. zawarła z E. [...] sp.

z o.o. w W. umowę sprzedaży lokalu mieszkalnego nr [...] położonego w budynku nr [...] przy W. [...] za kwotę 370 000 zł. Pozwana do 28 kwietnia 2014 r. była członkiem zarządu tej spółki. Wartość rynkowa tego lokalu według stanu i cen z 30 kwietnia 2014 r. wyniosła 663 870 zł. W dniu 24 listopada 2014 r. pozwana zawarła z J. B. umowę sprzedaży przedmiotowego lokalu za kwotę 380 000 zł. Wniosek o ogłoszenie upadłości złożył w dniu 4 grudnia 2014 r. [...] Banki S.A. Postanowieniem z dnia 12 marca 2015 r. Sąd Rejonowy w W. ogłosił upadłość E. [...] sp. z o.o. w W..

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1,2 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały jednak spełnione.

W pierwszej kolejności skarżący, jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, wykładał oczywistą jej zasadność.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75, z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ., z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 589/14, nie publ.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 nie publ. i przywołane tam orzecznictwo).

Skarżący nie wykazał, że rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego jest oczywiście nieprawidłowe w powyższym rozumieniu przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Przeciwnie, pod względem logicznym i słusznościowym, na pierwszy rzut oka, wydaje się ono prawidłowe. Niemniej jednak, sama poprawność logiczna orzeczenia, w konkretnym stanie faktycznym, nie jest wystarczająca, bowiem orzeczenie ma być przede wszystkim zgodne z przepisami prawa. Dlatego koniecznym stała się analiza dwóch pozostałych podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Według ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz.11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, nie publ., z dnia 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16, nie publ.).

Istotne zagadnienie prawne sformułowane przez skarżącego sprowadza się do następujących kwestii: a) czy w przypadku, gdy osoba trzecia przed ogłoszeniem upadłości spełniła wobec upadłego swoje świadczenie - zapłatę ceny - wynikające z bezskutecznej czynności prawnej dokonanej z upadłym, to obowiązek przekazania do masy upadłości, o którym mowa w art. 134 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (w wersji sprzed nowelizacji ustawą z dnia 15 maja 2015 r.), obejmuje wyłącznie różnicę pomiędzy wartością świadczoną, a wartością rynkową składnika majątku, który wskutek zakwestionowanej czynności do masy upadłości wrócił, z dnia zawarcia umowy; b) czy w przypadku, gdy osoba trzecia przed ogłoszeniem upadłości spełniła wobec upadłego swoje świadczenie - zapłatę ceny - wynikające z bezskutecznej czynności prawnej dokonanej z upadłym, a na dzień ogłoszenia upadłości pochodzące z tego świadczenia środki pieniężne nie znajdowały się w posiadaniu upadłego, to masa upadłości jest wzbogacona w rozumieniu art. 134 ust. 2 pr. upadł.; c)

czy w świetle art. 134 ust. 2 pr. Upadł. jest dopuszczalne, aby w przypadku, gdy osoba trzecia przed ogłoszeniem upadłości spełniła wobec upadłego swoje świadczenie - zapłatę ceny - wynikające z bezskutecznej czynności prawnej dokonanej z upadłym, sąd ustalił zakres obowiązku przekazania do masy równowartości tego, co do masy nie weszło lub z niej ubyło z uwzględnieniem wartości świadczenia osoby trzeciej pomniejszając w ten sposób zakres tego obowiązku, a jeśli tak - czy w świetle art. 134 ust. 2 pr. upadł. po ustaleniu obowiązku przekazania do masy w opisany, a jednocześnie kwestionowany przez powoda sposób, osoba trzecia nadal może dochodzić „zwrotnej” wierzytelności w postępowaniu upadłościowym; d) czy w przypadku, gdy osoba trzecia przed ogłoszeniem upadłości spełniła wobec upadłego swoje świadczenie - zapłatę ceny - wynikające z bezskutecznej czynności prawnej dokonanej z upadłym, a sąd rozstrzygający powództwo o zapłatę pomniejsza zakres obowiązku przekazania do masy upadłości o wartość tego świadczenia, to skutek dokonanego przez sąd pomniejszenia jest równoważny potrąceniu, o którym mowa w art. 498 i n. k.c.

Z kolei oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ., z dnia 26 czerwca 2015 r., III CSK 77/15, nie publ., z dnia 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, nie publ.).

W ramach tej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący wskazuje na następujące wątpliwości: czy art. 134 ust. 1 pr. upadł. Może być interpretowany w oderwaniu od ust. 2 tego przepisu, tj. czy dopuszczalne jest przyjęcie, że dyspozycja art. 134 ust. 1 pr. upadł. obejmuje możliwość pomniejszenia obowiązku przekazania do masy upadłości przez osobę trzecią o wartość świadczenia spełnionego przez tę osobę w wykonaniu bezskutecznej czynności prawnej; b) czy przepis art. 134 ust. 1 pr. upadł. zawiera treść

normatywną pozwalającą na to, aby obowiązek zwrotu, o którym mowa w tym przepisie, dotyczył - jak sugeruje Sąd Apelacyjny - „zasądzenia wpłaty różnicy między wartością świadczoną a wartością rynkową składnika majątku, który wskutek zakwestionowanej czynności do masy nie wszedł z dnia zawarcia umowy”;

c) czy przepis art. 134 ust. 2 pr. upadł. jest przepisem regulującym zasady rozliczania z osobą trzecią, która przed ogłoszeniem upadłości spełniła świadczenie w sposób wyczerpujący, tj. gdy świadczenie jest wyodrębnione w masie albo masa jest wzbogacona - wówczas świadczenie podlega zwrotowi albo okoliczności te nie występują - a wtedy wierzytelność polega zgłoszeniem sędziemu - komisarzowi na zasadach określonych w prawie upadłościowym i naprawczym, czy też dopuszczalne jest stosowanie innych metod rozliczenia świadczenia.

W pierwszym rzędzie należy wskazać, że rozstrzygnięcie wątpliwości interpretacyjnych, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni, bądź w drodze prostego zastosowania przepisów w konkretnym stanie faktycznym, przy uwzględnieniu już istniejącego orzecznictwa Sądu Najwyższego, nie kwalifikuje się jako uzasadniona ustawowa przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Bezskuteczne w stosunku do masy upadłości są czynności prawne dokonane przez upadłego w ciągu roku przed złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości, którymi rozporządził on swoim majątkiem, jeżeli dokonane zostały nieodpłatnie albo odpłatnie, ale wartość świadczenia upadłego przewyższa w rażącym stopniu wartość świadczenia otrzymanego od upadłego lub zastrzeżonego dla upadłego lub dla osoby trzeciej (art. 127 ust. 1 pr. upadł.). Czynności prawne odpłatne dokonane przez upadłego w terminie 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości z reprezentantem upadłego są bezskuteczne w stosunku do masy upadłości (art. 128 ust. 2 pr. upadł.).

Zgodnie z art. 134 ust. 1 i 2 pr. upadł. (w wersji sprzed nowelizacji, która weszła w życie 1 stycznia 2016 r.), jeżeli czynność upadłego jest bezskuteczna z mocy prawa lub została uznana za bezskuteczną, to co wskutek tej czynności ubyło z majątku upadłego albo do niego nie weszło, podlega przekazaniu do masy upadłości, a jeżeli przekazanie w naturze nie jest możliwe, do masy

upadłości wpłaca się równowartość w pieniądzu. W tych przypadkach, świadczenie wzajemne osoby trzeciej zwraca się tej osobie, jeżeli znajduje się w masie upadłości oddzielnie od innego majątku lub o ile masa upadłości jest nim wzbogacona, a jeżeli świadczenie nie podlega zwrotowi, osoba trzecia może dochodzić wierzytelności w postępowaniu upadłościowym.

W orzecznictwie wyjaśniono, że nie każda bezskuteczna czynność prawna upadłego prowadzi do powstania roszczenia z art. 134 pr. upadł., lecz tylko taka, na skutek której majątek upadłego uległ pomniejszeniu bądź nie zwiększył się (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 kwietnia 2010 r., IV CSK 424/09). Przepis art. 134 pr. upadł. znajduje zastosowanie nie tylko w odniesieniu do osoby trzeciej, która uzyskała korzyść w wyniku bezskutecznej czynności dłużnika (upadłego), ale także do osoby czwartej, która nabyła korzyść od osoby trzeciej w złej wierze lub nieodpłatnie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2010 r., II CSK 645/09). W wyroku z dnia 10 marca 2017 r., III CSK 2/16, Sąd Najwyższy stwierdził, że relacja między art. 127 ust. 1 i art. 134 ust. 1 pr. upadł. jest taka, że bezskuteczność dokonanej przez upadłego czynności prawnej skutkuje, m.in. obowiązkiem wpłaty do masy równowartości w pieniądzu tego, co ubyło z majątku upadłego lub do niego nie weszło wskutek bezskutecznej czynności prawnej.

W wyniku nowelizacji powołaną ustawą z dnia 15 maja 2015 r. w art. 134 ust. 1 pr. upadł. przewidziano, że za zgodą sędziego - komisarza druga strona czynności może zwolnić się z obowiązku przekazania do masy upadłości tego, co wskutek tej czynności z majątku upadłego ubyło, przez zapłatę różnicy między wartością rynkową świadczenia dłużnika z dnia zawarcia umowy, a wartością świadczenia otrzymanego przez dłużnika. Należy jednak zauważyć, że po tej nowelizacji uległy też zmianie proceduralne zasady realizacji skutków bezskuteczności czynności prawnych, bowiem jak wynika ze zdania ostatniego art. 134 ust. 1 i ust. 1a następuje to w ramach postępowania upadłościowego. Od wydanych w tej materii orzeczeń sędziego - komisarza przysługuje zażalenie. Zażalenie przysługuje także na odmowę wyrażenia zgody przez sędziego - komisarza na przekazanie różnicy pomiędzy wartościami świadczeń. Pamiętać trzeba, że zgodnie z art. 154 pr. upadł. sędzia - komisarz w zakresie swoich czynności ma prawa i obowiązki sądu i przewodniczącego.

Skoro zatem w obecnym stanie prawnym, w ramach postępowania upadłościowego, jest możliwe domaganie się przez kontrahenta upadłego zapłaty różnicy pomiędzy świadczeniami dokonanymi na podstawie bezskutecznej w stosunku do masy czynności prawnej, w miejsce zwrotu do masy tego, co z majątku upadłego ubyło, to tym bardziej w stanie prawnym, który ma zastosowanie w niniejszej sprawie pozwana była uprawniona do powoływania się, w sporze z syndykiem o zwrot wyrażonej w pieniądzu równowartości przedmiotu bezskutecznej czynności prawnej, na to że równowartość ta powinna być pomniejszona o jej wzajemne świadczenie, które spełniła na rzecz upadłego. Wystarczającą podstawą prawną jest tutaj art. 134 ust. 1 pr. upadł., oczywiście w wersji obowiązującej do 31 grudnia 2015 r., zaś ust. 2 art. 134 pr. upadł. może stanowić wskazówkę potwierdzającą wykładnię art. 134 ust. 1 pr. upadł.

W ust. 1 art. 134 pr. upadł. została użyta alternatywa zwykła „lub” (a nie alternatywa rozłączna „albo”), co ma kluczowe znaczenie interpretacyjne. Mianowicie, mając na uwadze art. 127 ust. 1 pr. upadł. w kontekście stanu faktycznego sprawy (czyli wprawdzie odpłatność, ale w warunkach rażącej dysproporcji wzajemnych świadczeń), z majątku upadłego ubyło mieszkanie i zarazem do majątku upadłego nie wpłynęła ekwiwalentna cena, a zatem do masy nie weszła różnica (świadczenia pozwanej) pomiędzy wartością mieszkania a wysokości faktycznego świadczenia pozwanej. W związku z tym, że przedmiot świadczenia upadłego nie mógł zostać zwrócony w naturze (ze względu na jego zbycie przez pozwaną), powód wystąpił o zapłatę tej równowartości wyrażonej w pieniądzu. Ze względu na podzielność zarówno tego rodzaju świadczenia, jak i spełnionego przez pozwaną świadczenia wzajemnego, w istocie do majątku upadłego nie wpłynęła różnica między równowartością mieszkania (663 870 zł) a kwotą wzajemnego świadczenia pozwanej (370 000 zł). Suma obu kwot przekracza więc wartość mieszkania o ponad połowę.

Użycie art. 134 ust. 1 pr. upadł. alternatywy zwykłej oznacza, że może zaistnieć sytuacja, gdy w wyniku bezskutecznej czynności prawnej z masy ubyło i w zamian nic nie wpłynęło, ale też możliwy jest przypadek, jak w tej sprawie, gdy ubyło, ale nie wpłynęło świadczenie w ekwiwalentnej wysokości. W takim przypadku należy uznać, że do masy upadłości podlega przekazaniu to co

nie wpłynęło, czyli różnica między kwotą ekwiwalentnego świadczenia a kwotą faktycznie spełnioną. Inaczej rzecz ujmując, jeśli syndyk masy upadłości dochodzi na podstawie art. 134 ust. 1 pr. upadł. (w poprzedniej wersji) równowartości pieniężnej przedmiotu świadczenia upadłego, to z uwagi na charakter świadczenia wyrażonego w pieniądzu (podzielność), jest dopuszczalne, w ramach sporu sądowego, uwzględnienie w ostatecznym rozrachunku zasądzonej kwoty, świadczenia pieniężnego pozwanego, spełnionego na rzecz upadłego w wykonaniu bezskutecznej czynności prawnej. Syndyk na zasadach ogólnych może przecież domagać się odsetek od zobowiązania pieniężnego kontrahenta upadłego.

Przyjęcie wykładni prezentowanej przez powoda skutkowałoby tym, iż w zdecydowanie lepszej sytuacji byłiby ci kontrahenci upadłego, którzy uzyskali korzyść nieodpłatnie, względnie ich świadczenie wzajemne stanowi np. 1/10 czy 1/5 części wartości rynkowej, a to jest nie do pogodzenia z celami analizowanych przepisów.

Wniosek, iż na podstawie art. 134 ust. 1 pr. upadł. (w poprzedniej wersji) możliwe było rozliczenie wyrażonej w pieniądzu równowartości tego co z masy upadłego ubyło i świadczenia wzajemnego kontrahenta upadłego, które miało charakter pieniężny, wynika także z art. 134 ust. 2 pr. upadł., który stanowi, że świadczenie wzajemne osoby trzeciej (kontrahenta upadłego) zwraca się tej osobie, jeżeli znajduje się w masie upadłości oddzielnie od innego majątku lub o ile masa upadłości jest nim wzbogacona. Mianowicie art. 134 ust. 2 pr. upadł. nie odnosi się do przypadku, gdy świadczenie wzajemne kontrahenta upadłego (osoby trzeciej w rozumieniu tego przepisu) było wyrażone w pieniądzu.

Pieniądze są szczególnymi rzeczami (oznaczonymi co do gatunku) tylko w postaci znaków pieniężnych (banknotów i monet), a nie jednostek pieniężnych wyrażających abstrakcyjne jednostki wartości, które różnią się od innych rzeczy tym, że ich wartość w obrocie wynika z gwarancji państwa przez uznanie ich za prawny środek płatniczy, służący do umarzania zobowiązań. Zakwalifikowanie pieniędzy do kategorii rzeczy ruchomych wymaga odróżniania pieniądza, jako znaku pieniężnego w postaci banknotów i monet, od tego, co te znaki wyrażają. Jednostka

pieniężna jako swoista kategoria prawno-ekonomiczna stanowi przedmiot niematerialny.

W przepisach regulujących użytkowanie nieprawidłowe (art. 264 k.c.), depozyt nieprawidłowy (art. 845 k.c.), czy pożyczkę (art. 849 § 3 k.c.), których przedmiotem są pieniądze, jest mowa o zwrocie tej samej ilości pieniędzy.

Ustawodawca tak ukształtował kwestię wzajemnych rozliczeń powstałych wskutek bezskuteczności w stosunku do masy czynności prawnych dokonanych z upadłym w określonym czasie przed dniem złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, żeby w pierwszej kolejności zwrot wzajemnego świadczenia kontrahenta upadłego następował właśnie wtedy, gdy znajduje się ono w masie upadłości w taki sposób, że można je wyodrębnić (np. nieruchomość, samochód), a jeżeli znajduje się w tej masie, ale nie można go oddzielić (np. wybudowany budynek na gruncie wchodzącym do masy upadłości), to z uwagi na wzbogacenie masy upadłości, zwrot świadczenia wzajemnego będzie następował wedle reguł określonych w art. 343 ust. 1 w zw. z art. 342 ust. 1 pkt 1 pr. upadł. w poprzedniej wersji, zaś gdy świadczenie kontrahenta nie podlega zwrotowi (bo nie da się go wyodrębnić z masy i masa nie jest nim wzbogacona), może on dochodzić wierzytelności z tego tytułu w postępowaniu upadłościowym.

Chodzi więc o to, by zwrot świadczenia wzajemnego nie następował ze środków masy. W przypadku środków pieniężnych rozliczenie jest proste, bowiem wystarczające jest porównanie obu wartości. Taki sposób rozliczenia jest też korzystny dla masy, bowiem w razie zwrotu przedmiotu w naturze konieczne staje się dopiero jego spieniężenie i nie jest pewne czy i w ogóle za jaką kwotę zostanie sprzedany (problem ten nie dotyczy zapewne wszystkich nieruchomości, choć z uwagi na zasady likwidacji majątku upadłego nie oznacza, że ze sprzedaży możliwe będzie uzyskanie ceny rynkowej; w przypadku ruchomości szybko amortyzujących się jest to istotna niedogodność dla masy upadłości), a zatem gdyby, w takim przypadku, przed spieniężeniem majątku dokonywałyby zwrotu wzajemnego świadczenia osobie trzeciej, mogłoby się okazać, że masa upadłości na tym dużo traci. Takiego niebezpieczeństwa nie ma, gdy zwrot świadczenia upadłego przybiera postać pieniężną, bowiem do masy upadłości

wpływa różnica pomiędzy świadczeniami pieniężnymi i przede wszystkim z masy upadłości nie trzeba nic zwracać.

Niewątpliwie w razie zapłaty równowartości świadczenia w pełnej kwocie, powstałaby sytuacja, w której z uwagi na charakter świadczenia w pieniądzu, tj. podzielność, w ramach spełnionego świadczenia w pieniądzu w pełnej wysokości, bez wątpienia, możliwe byłoby oddzielenie (wyodrębnienie) środków pieniężnych wartością odpowiadających wzajemnemu świadczeniu pozwanej, które w niniejszej sprawie spełniła w kwocie 370 000 zł.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł na podstawie art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. Na zasądzone koszty składa się wynagrodzenie za zastępstwo procesowe ustalone według minimalnej stawki taryfowej (§ 2 pkt 7, § 10 ust. 4 pkt 2 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz. U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm., w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz. U. z 2016 r. poz. 1668).